

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sži/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013200016
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013200016.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Jarmily Urbanovej a JUDr. Nory Halmovej, v právnej veci žalobcu: INGWE ANWARUNYA s.r.o., so sídlom Priemyselná 786, Michalovce, IČO: 36 272 612, právne zastúpený: AS Legal s.r.o., so sídlom Hlučínska 1, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 272/2012-34-I zo dňa 17. októbra 2012 a č. 271/2012-34-I zo dňa 17. októbra 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S 1/2013-63, 2S 25/2013 zo dňa 11. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S 1/2013-63, 2S 25/2013 zo dňa 11. decembra 2015 m e n í tak, že rozhodnutia žalovaného č. 272/2012-34-I zo dňa 17. októbra 2012 a č. 271/2012-34-I zo dňa 17. októbra 2012 z r u š u j e a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 683,25 € a náhradu iných trov konania vo výške 210,- €, na účet právneho zástupcu žalobcu AS Legal s.r.o., so sídlom Hlučínska 1, Bratislava, č.ú. N., do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 6S 1/2013-63, 2S 25/2013 zo dňa 11. decembra 2015 podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného č.272/2012-34-I zo dňa 17.10.2012 a č. 271/2012-34-I zo dňa 17.10.2012. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom konania ich náhradu nepriznal.

2. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že žalobca dňa 03.09.2012 doručil na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosť o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“), v

ktorej žiadal o zaslanie:

I. všetkých dokumentov súvisiacich s previerkou súdneho spisu sp.zn. 6 MCdo 11/2010 vedeného Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ktoré si vyžiadalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky prípisom č. 20 348/2011 v zmysle zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z.z.“),

II. všetkých dokumentov súvisiacich s výsledkom previerky súdneho spisu 6 MCdo 11/2010,

III. podnetu ministra financií, ktorý bol doručený Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 31.05.2011, v ktorom žiadal o prešetrenie postupu súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 6C 150/2006, prípadne akéhokoľvek iného podnetu smerujúceho k uskutočneniu previerky súdneho spisu 6 MCdo 11/2010 zo strany ministra financií Slovenskej republiky a všetkých dokumentov súvisiacich s týmto podnetom.

3. Rozhodnutím č. 272/2012-34-I zo dňa 12.09.2012 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z., v časti bodu II. žalobcovi sprístupnilo Úradný záznam z previerky súdneho spisu 6 MCdo 11/2010 zo dňa 07.09.2011 a v časti bodov I. a III. žiadosti požadované informácie s poukazom na § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. neprístupnilo s odôvodnením, že požadované informácie sa týkajú výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci podľa osobitných predpisov. Ministerstvo spravodlivosti v odôvodnení tohto rozhodnutia uviedlo, že previerky súdneho spisu a previerky úrovne súdneho konania vykonávané v zmysle § 72 zákona č. 757/2004 Z.z. predstavujú dohľadovú právomoc ministerstva a na informácie dotýkajúce sa tohto dohľadu sa vzťahuje obmedzenie sprístupnenia informácií v zmysle § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. Keďže pri danom dôvode sa obmedzenie pri sprístupňovaní nedotýka informácií o výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sprístupnilo vyššie uvedený záznam z previerky súdneho spisu 6 MCdo 11/2010.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad. Minister spravodlivosti Slovenskej republiky na návrh ním ustanovenej osobitnej komisie rozhodnutím č. 272/2012-34-I zo dňa 17.10.2012 rozklad žalobcu zamietol a rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 272/2012-34-I zo dňa 12.09.2012 potvrdil.

5. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu ďalej vyplýva, že žalobca dňa 03.09.2012 doručil na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosť o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z., ktorou žiadal o zaslanie všetkých dokumentov súvisiacich s previerkou súdneho spisu sp.zn. 11C 211/2009 vedeného Okresným súdom Bratislava II, ktoré si vyžiadalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky prípisom č. 20 349/2011 v zmysle zákona č. 757/2004 Z.z.

6. Rozhodnutím č. 271/2012-34-I zo dňa 12.09.2012 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. odmietlo žiadosť žalobcu o poskytnutie informácií v časti z dôvodu uvedeného v ustanovení § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. Vo výroku rozhodnutia uviedlo totožné dôvody s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí č. 272/2012-34-I zo dňa 12.09.2012. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad, ktorý Minister spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodnutím č. 271/2012-34-I zo dňa 17.10.2012 zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

7. Žalobca namietal, že výklad zákona, ktorý poskytol žalovaný vo svojich rozhodnutiach je nesprávny a nezákonný. Mal za to, že dôvodová správa k zákonu č. 628/2005 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z.z. uvádza: „pokiaľ ide o ustanovenie § 11 ods. 1 písm. g/ (v súčasnosti písm. h/) je potrebné upozorniť na to, že obmedzenie sprístupnenia informácií a sprístupnenie rozhodnutia, resp. výsledku konania sa vzťahuje len na konania, ktoré osobitný predpis explicitne ustanovuje ako výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru a ktoré sú právoplatne skončené spôsobom, ktorý osobitný predpis ustanovuje.“ Ustanovenie § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. v odkaze číslo 24b pod čiarou uvádza, napríklad zákon č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe, zákon č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a ďalšie, pričom všetky uvedené zákonné predpisy obsahujú pojem kontrola, dohľad, alebo dozor. Podľa žalobcu v zmysle § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. ministerstvo vykonáva previerky súdnych spisov a previerky úrovne súdneho konania v súvislosti s výkonom

pôsobnosti ministra alebo ministerstva podľa tohto zákona alebo osobitného zákona. Podľa žalobcu je zrejmé, že zákon spája možnosť odoprieť sprístupnenie len tých informácií, ktoré súvisia s výkonom kontroly, dohľadu alebo dozoru. Činnosť podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. nie je označená zákonom explicitne za výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru. Extenzívny výklad o aplikácii ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. na činnosť podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľný a je porušením čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky.

8. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že s argumentáciou žalobcu sa nestotožňuje, pričom za nesprávny považuje už spôsob práce žalobcu s dôvodovými správami. Mal za to, že záväzným pravidlom správania sa je právna norma, v danom prípade text zákona č. 211/2000 Z.z., pričom dôvodová správa je len pomôckou pri výklade pravidla správania sa a predstavuje jednu z foriem autentického výkladu. Ďalej uviedol, že žalobca pracuje s textom dôvodovej správy, akoby išlo o text právnej normy. Poukázal na to, že samotný text dôvodovej správy nemôže nad rozsah právnej normy rozširovať, či zužovať okruhy informácií, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia prístupu k informáciám. Samotný text právnej normy výslovne nestanovuje, aby forma neverejného konania orgánov verejnej moci, na ktoré sa vzťahuje obmedzenie prístupu k informáciám podľa § 11 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. bolo v právnom predpise výslovne označené ako výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru. Žalovaný zastáva názor, že obmedzenie prístupu k informáciám podľa 11 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. sa vzťahuje na každú formu neverejného konania orgánov verejnej moci, ktorého podstatou je výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru, i keď je v právnom predpise označené ako „previerka“. Navyše v prospech záveru, že podstata právomoci ministerstva podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. spočíva v činnosti, ktorá má charakter kontroly, dohľadu či dozoru svedčí skutočnosť, že v dôvodovej správe k zákonu č. 757/2004 Z.z. je táto právomoc označená ako tzv. dohľadová právomoc, na ktorú po zistení prípadných nedostatkov pri previerke nadväzuje napríklad právo ministra spravodlivosti podľa § 120 ods. 2 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich podať proti sudcovi návrh na začatie disciplinárneho konania a to na podklade výsledkov previerky súdnych spisov či úrovne súdneho konania. V súvislosti s poznámkou pod čiarou 24b v ustanovení § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. uviedol, že poznámka pod čiarou ako taká nie je súčasťou právneho predpisu, nemôže obsahovať pravidlo správania sa a ani nemá ambíciu regulovať spoločenské vzťahy.

9. Uznesením č.k.6S/1/2013 zo dňa 22.4.2013 krajský súd postupom podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 112 O.s.p. spojil veci vedené pod sp.zn.6S/1/2013 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 272/2012-34-I zo dňa 17.10.2012 a vec vedenú pod sp.zn.2S/25/2013 o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 271/2012-34-I zo dňa 17.10.2012 na spoločné konanie s tým, že konanie bude vedené pod sp.zn.6 S/1/2013.

10. Krajský súd po preskúmaní napadnutých rozhodnutí žalovaného dospel k záveru, že žalovaný sa v odôvodnení napadnutých rozhodnutí náležite vysporiadal s námietkami žalobcu a to citáciou dotknutých právnych noriem ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávany prípad. Stotožnil sa najmä s argumentáciou žalovaného, že žalobca pracuje s textom dôvodovej správy akoby išlo o text právnej normy, pričom aplikuje priamo text dôvodovej správy. Dôvodová správa k ustanoveniu § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. len bližšie vysvetľuje, že musí ísť o takú činnosť, také neverejné konanie orgánu verejnej moci, ktoré je charakteristické výkonom kontroly, dohľadu alebo dozoru. Krajský súd mal za to, že v predmetnej veci išlo o kontrolu, dohľad resp. dozor aj napriek tomu, že forma neverejného konania orgánov verejnej moci, je v právnom predpise označená ako „previerka“. Je teda potrebné ustanovenie § 11 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. interpretovať v zmysle jeho významu tak, že sa vzťahuje na každú formu neverejného konania orgánu verejnej moci, ktorého podstatou je výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru, bez ohľadu na to, ako je v právnom predpise označené. Krajský súd preto stotožňujúc sa so závermi žalovaného konštatoval, že činnosť ministerstva podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. predstavuje výkon kontroly, dohľadu či dozoru a teda sa na informácie s tým súvisiace vzťahuje obmedzenie prístupu informáciám podľa § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. Uvedené obmedzenie sa však nevzťahuje na informáciu o rozhodnutí alebo o výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru. Informácia o výsledku previerky

predmetného súdneho spisu bola žalobcovi sprístupnená. Záverom sa krajský súd stotožnil aj so závermi žalovaného v súvislosti s posúdením charakteru poznámky pod čiarou 24b, keď uviedol, že táto na rozdiel od právneho predpisu nemá ambíciu regulovať spoločenské vzťahy.

11. Proti tomuto rozsudku podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutia žalovaného zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť sprístupniť požadované informácie v zmysle jeho žiadosti zo dňa 03.09.2012 a zároveň mu uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania. V dôvodoch odvolania namietal, že napadnuté rozhodnutia žalovaného ako aj odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu sú nezákonné a neprípustne zasahujú do ústavných práv žalobcu, najmä práva na informácie v zmysle čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Krajskému súdu vyčítal predovšetkým nesprávne právne posúdenie veci, čím je naplnený odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Výklad ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z., ktorý použili vo svojich rozhodnutiach správne orgány, ale aj krajský súd je nesprávny a nezákonný. Žalobca opätovne (tak ako aj v žalobe) poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 628/2005 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z.z., v zmysle ktorej sa obmedzenie sprístupnenia k informáciám podľa § 11 ods. 1 písm. g/ (v súčasnosti písm. h/) vzťahuje len na konania, ktoré osobitný predpis explicitne ustanovuje ako výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru. Opakovane namietal, že ustanovenie § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. v odkaze č. 24b pod čiarou uvádza jednotlivé zákonné predpisy, ktoré obsahujú pojem kontrola, dohľad alebo dozor. Ďalej uviedol, že krajskému súdu doručil dňa 09.12.2015 vyjadrenie, v ktorom okrem ďalších právnych argumentov dôsledne vyvrátil závery žalovaného, ktoré si osvojil i krajský súd. Krajský súd sa s uvedeným vyjadrením žiadnym spôsobom nevysporiadal, čím svoje rozhodnutie zaťažil vadou nepreskúmateľnosti v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. K argumentácii krajského súdu, že žalobca pracuje s textom dôvodovej správy akoby išlo o text právnej normy uviedol, že práve v situáciách, kedy je predmetné pravidlo správania obsiahnuté v konkrétnom ustanovení právneho predpisu zdrojom interpretačných názorových rozdielov, predstavuje dôvodová správa k zákonu významnú pomôcku pri uskutočňovaní interpretácie právnej normy. Takáto interpretácia je o to významnejšia, lebo obsahuje autentické „dovysvetlenie“ právneho textu priamo od jej pôvodcu, resp. zákonodarcu. Poukazujúc na ustanovenie § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. uviedol, že toto ustanovenie poskytuje ministerstvu právomoc sledovať prácu súdov, kde výkon správy ministerstva je limitovaný tým, že nesmie zasahovať do nezávislého výkonu súdnictva. Ministerstvo preto môže sledovať a hodnotiť postup súdov v konkrétnych veciach len z toho hľadiska, či nedochádza k zbytočným prietiahom v konaní a z hľadiska dodržiavania zásad dôstojnosti konania a nevhodného správania súdnych osôb. Z uvedeného je zrejmé, že pri výkone takejto právomoci ministra, t.j. pri uskutočňovaní previerky súdnych spisov v zmysle § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. nejde o kontrolnú činnosť orgánu verejnej moci ako napr. podľa zákona č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe. Predmetné ustanovenie dáva ministerstvu len čiastkové oprávnenia tak, aby nedošlo k zásahu výkonnej moci do výkonu nezávislého súdnictva, nakoľko ministerstvo nie je v žiadnom prípade akýmsi nadriadeným (kontrolným) orgánom nad nezávislým súdom, kde by mohol vykonávať kontrolu alebo dozor. Extenzívny výklad o aplikácii ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. na činnosť podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľný.

12. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu nebolo podané.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

14. Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti O.s.p. pred dňom

nadobudnutia jeho účinnosti.

15. Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

16. V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 3 O.s.p.).

17. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie odvolaním napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 272/2012-34-I zo dňa 17.10.2012, ktorým zamietol rozklad žalobcu a rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 272/2012-34-I zo dňa 12.09.2012 potvrdil ako aj rozhodnutia žalovaného č. 271/2012-34-I zo dňa 17.10.2012, ktorým rozklad žalobcu zamietol a rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 271/2012-34-I zo dňa 12.09.2012 potvrdil.

18. V predmetnej veci považoval najvyšší súd za potrebné zaujať právny názor k otázke, či žalobcom požadované informácie s výnimkou informácie o rozhodnutí resp. o výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru, ktorú Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žalobcovi sprístupnilo, majú povahu takých informácií, ktoré sa týkajú kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci podľa osobitných predpisov, a ktorých sprístupnenie je z tohto dôvodu vylúčené resp. obmedzené v zmysle § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z.

19. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

20. Podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len „povinné osoby“) sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci podľa osobitných predpisov okrem informácie o rozhodnutí alebo o inom výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy.

23. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z., ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, použijú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

24. Ústava Slovenskej republiky zaručuje právo na informácie a zároveň upravuje obmedzenia, ktoré je potrebné dodržiavať pri uplatňovaní práva na informácie tak, aby sa vytvorila primeraná rovnováha. Práve z týchto dôvodov ustanovenie § 8 a nasledujúcich zákona č. 211/2000 Z.z. upravuje obmedzenia prístupu k informáciám. Účelom ustanovenia § 11 citovaného zákona je chrániť informácie týkajúce sa výkonu kontroly, dohľadu a dozoru orgánov verejnej moci podľa osobitných predpisov.

25. Podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. ministerstvo ďalej vykonáva previerky súdnych spisov a previerky úrovne súdneho konania v súvislosti s výkonom pôsobnosti ministra alebo ministerstva podľa tohto zákona alebo osobitného zákona.

26. Podľa § 72 ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. na účel plnenia úloh podľa odseku 1 písm. b/ až e/ je ministerstvo oprávnené nahliadať do súdneho spisu a vyžiadať si súdny spis, robiť si z neho odpisy, výpisy a kópie, ako aj vyžadovať iné podklady, informácie alebo vyjadrenia; ustanovenia osobitného predpisu tým nie sú dotknuté.

27. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre súdy a väzenstvo.

28. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. úlohou riadenia a správy súdov je vytvárať súdom Slovenskej republiky podmienky na riadny výkon súdnictva najmä v oblasti personálnej, organizačnej, ekonomickej, finančnej, odbornej a dohliadať na riadny výkon súdnictva spôsobom a v medziach ustanovených zákonom.

29. podľa § 34 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. ministerstvo vykonáva správu súdov ako ústredný orgán štátnej správy pre súdy.

30. Vychádzajúc z vyššie citovanej právnej úpravy týkajúcej sa práva na informácie a podmienok jeho obmedzenia najvyšší súd uvádza, že znenie ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. je potrebné vykladať len v kontexte s účelom zákona (a článku 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky), podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Jednotlivé osobitné predpisy upravujúce výkon kontroly, dohľadu a dozoru vymenúva zákon č. 211/2000 Z.z. iba demonštratívne, nie taxatívne, a to v poznámke pod čiarou, z čoho nemožno vyvodiť, že ustanovenie § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. sa nevzťahuje aj na výkon pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z., t.j. na vykonávanie previerok súdnych spisov a previerok úrovne súdneho konania. Predmetné ustanovenie sa vzťahuje na tie konania, ktoré konkrétny osobitný zákon spája s výkonom kontroly, dohľadu alebo dozoru.

31. Žalobca poukazujúc na znenie dôvodovej správy k zákonu č. 628/2005 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z.z. uviedol, že obmedzenie sprístupnenia informácií a sprístupnenie rozhodnutia, resp. výsledku konania v zmysle § 11 ods. 1 písm. g/ (v súčasnosti písm. h) sa vzťahuje len na konania, ktoré osobitný predpis explicitne ustanovuje ako výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru. Najvyšší súd k tejto námietke uvádza, že aj keď ustanovenie § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. explicitne neoznačuje vykonávanie previerok súdnych spisov a previerok úrovne súdneho konania za výkon dohľadu tak, ako je tomu v iných ustanoveniach (napr. v súvislosti s výkonom dohľadu predsedu súdu v ustanovení § 53), pojem „výkon dohľadu“ nemožno interpretovať striktno a izolovane len s poukazom na absenciu jeho výslovného zakotvenia v ustanovení § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z., ale je potrebné vychádzať aj z ďalších právnych noriem resp. ustanovení zákona č. 757/2004 Z.z. upravujúcich postavenie a pôsobnosť ministerstva spravodlivosti. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z.z. <. ministerstvo spravodlivosti je ústredným orgánom štátnej správy pre súdy. Obsah pojmu štátna správa súdov zahŕňa okrem iného aj dohľad nad plynulosťou, hospodárnosťou a sčasti aj zákonnosťou konania pred súdmi. Potvrďuje to aj samotný zákon č. 757/2004 <. Z.z., podľa ktorého úlohou riadenia a správy súdov je vytvárať súdom Slovenskej republiky podmienky na riadny výkon súdnictva najmä v oblasti personálnej, organizačnej, ekonomickej, finančnej, odbornej a dohliadať na riadny výkon súdnictva spôsobom a v medziach ustanovených zákonom (§ 32). Vykonávaním previerok súdnych spisov a previerok úrovne súdneho konania podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z. tak nepochybne dochádza aj k napĺňaniu jednej z úloh riadenia a správy súdov, ktorou je v zmysle § 32 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. dohľad nad riadnym výkonom súdnictva. Je potrebné uviesť, že pri realizácii oprávnení Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 72 zákona č. 757/2004 Z.z. nedochádza k zásahom do nezávislosti súdov a sudcov, ale iba k realizácii oprávnení ministerstva spravodlivosti ako ústredného orgánu štátnej správy pre justíciu a k realizácii oprávnení ministra spravodlivosti. Je potrebné poznamenať aj to, že vykonávanie tejto dohľadovej činnosti ministerstva nespočíva len v samotnom sledovaní a hodnotení postupu súdov z hľadiska

plynulosti súdnych konaní resp. dodržiavania zásad dôstojnosti súdneho konania, ale je prepojené aj s možnosťou vyvodzovania disciplinárnej zodpovednosti (právo ministra spravodlivosti podať podľa § 120 ods. 2 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z.z. proti sudcovi návrh na začatie disciplinárneho konania a to na podklade výsledkov previerky súdnych spisov či úrovne súdneho konania). Najvyšší súd preto s poukazom na uvedené konštatuje, že obmedzenie práva na informácie vyplývajúce z ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. sa vzťahuje aj na vykonávanie previerok súdnych spisov a previerok úrovne súdneho konania Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z.

32. Ústava Slovenskej republiky v čl. 26 ods. 1 zakotvuje právo na informácie, ktoré predstavuje právo na prijímanie informácií (získanie informácie do vlastnej dispozičnej sféry tak, aby mohla byť subjektom pre vlastnú potrebu, ako aj pre potrebu iných spracovaná (pozri bližšie nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 236/06-59 zo dňa 28. júla 2007) a k nemu korelujúci pozitívny záväzok štátu voči neidentifikovanej skupine subjektov. Obsah tohto záväzku je ozrejmený v ods. 5 citovaného článku ako povinnosť orgánov verejnej moci primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti, pričom podmienky a spôsob poskytovania informácií ustanoví zákon. Obdobnú úpravu obsahuje taktiež Listina základných práv a slobôd (čl. 17 ods. 1, 5). Podľa čl. 13 ods. 2, 3, 4 Ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Záonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. Obmedziť základné práva a slobody možno iba na základe podmienok ustanovených ústavou, a to buď podmienok všeobecných (čl. 13 ods. 2, 3, 4 Ústavy) alebo osobitných vzťahujúcich sa na konkrétne práva a slobody. Rozhodnutie ústavodarcu neustanoviť osobitné dôvody obmedzenia vzťahujúce sa na právo na prijímanie informácií (čl. 26 ods. 4 ústavy obsahuje podmienky obmedzenia pre slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie) nemožno považovať za absolútne vylúčenie možnosti jeho obmedzenia, aj v tomto prípade je nevyhnutné otázku prípustnosti zásahu do základného práva posudzovať z hľadiska účelu, ktorý tento zásah sleduje, teda či tento zásah možno odôvodniť ústavne relevantným spôsobom (m.m. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 1/09-34 zo dňa 19. januára 2011).

33. Právo na informácie spolu so slobodou prejavu sú ústavnými právami každého subjektu garantovanými Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť len zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti (čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Výkladovým pravidlom pri obmedzovaní základných práv a slobôd je ustanovenie čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. Rozsah obmedzení základných práv a slobôd je potrebné vykladať reštriktívne.

34. Ako už bolo vyššie uvedené, znenie ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. je potrebné vykladať len v kontexte s účelom zákona (a článku 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky), podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Z dikcie ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ vyplýva, že povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci podľa osobitných predpisov okrem informácie o rozhodnutí alebo o inom výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy. Obmedzenie resp. nesprístupnenie informácií tak zákonodarca viaže na samotný výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru. V súvislosti s výkladom ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. je potrebné uviesť, že účelom obmedzenia resp. nesprístupnenia informácií je predovšetkým zabezpečenie nerušeného výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru. Nesprístupniť alebo obmedziť sprístupnenie informácií podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ je preto možné len vo vzťahu k informáciám týkajúcim sa výkonu prebiehajúcej alebo ešte neukončenej plánovanej kontroly, dohľadu alebo dozoru. V prípade ukončenej kontroly, dohľadu alebo dozoru totiž absentuje účel (zabezpečenie nerušeného výkonu). Ustanovenie §

11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. je preto potrebné interpretovať uvedeným spôsobom aj pri výkone dohľadu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nad riadnym výkonom súdnictva podľa § 72 ods. 1 písm. c/ zákona č. 757/2004 Z.z.

35. V predmetnej veci žalobca dňa 3.9.2012 doručil na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosť o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. a správneho poriadku, v ktorej žiadal o zaslanie vyššie uvedených dokumentov. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v časti bodu II. žalobcovi sprístupnilo Úradný záznam z previerky súdneho spisu 6 MCdo 11/2010 zo dňa 07.09.2011 a v časti bodov I. a III. žiadosti požadované informácie s poukazom na § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. nesprístupnilo s odôvodnením, že požadované informácie sa týkajú výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci podľa osobitných predpisov. Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania žiadosti žalobcu o zaslanie všetkých dokumentov súvisiacich s previerkou súdneho spisu 6 MCdo 11/2010 bol výkon previerky súdneho spisu ukončený. S ohľadom na vyššie popísaný účel obmedzenia resp. nesprístupnenia informácií podľa § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z. preto najvyšší súd dospel k záveru, že správne orgány vo svojich rozhodnutiach nezohľadnili a v nadväznosti na to nesprávne právne vyhodnotili splnenie podmienok na obmedzenie resp. nesprístupnenie žalobcom požadovaných informácií, čím svoje rozhodnutia zaťažili vadou nesprávneho právneho posúdenia veci.

36. Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutia žalovaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou žalovaného bude v ďalšom konaní postupovať vo vyššie naznačenom smere, t.j. pri posudzovaní žiadostí žalobcu o poskytnutie informácií prihliadne na vyššie popísaný účel obmedzenia resp. nesprístupnenia informácií podľa § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z.z..

37. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p., § 224 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný priznal náhradu trov konania proti žalovanému za celé konanie, t.j. za prvostupňové aj odvolacie konanie, keďže rozsudok krajského súdu bol zmenený.

38. Úspešnému žalobcovi je priznaná náhrada uplatnených a účelne vynaložených trov konania podľa § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. Právny zástupca žalobcu predložil vyčíslenie trov konania s podaním odvolania.

39. Trovy právneho zastúpenia pozostávali z nasledujúcich úkonov právnej pomoci:
- prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom
- písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej - žaloba zo dňa 03.12.2012

Odmena za jeden úkon právnej pomoci podľa § 11 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“) vo výške 127,16 €.

V súlade s § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. si žalobca uplatnil náhradu výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 7,63 € za jeden úkon právnej pomoci (2 x 127,16 € + 2 x 7,63 €) + 20% DPH, t.j. 323,49 €.

Odmena za jeden úkon právnej pomoci podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za nasledujúci úkon právnej pomoci vo výške 139,83 €:
- účasť na pojednávaní dňa 11.12.2015

V súlade s § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. si žalobca uplatnil náhradu výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 8,39 € za jeden úkon právnej pomoci (139,83 €

+ 8,39 €) + 20% DPH, t.j. 177,86 €.

Odmena za jeden úkon právnej pomoci podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 143,- €. - písomné podanie na súd - odvolanie proti rozsudku krajského súdu zo dňa 21.01.2016

V súlade s § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. si žalobca uplatnil náhradu výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 8,58 € za jeden úkon právnej pomoci (143 € + 8,58 €) + 20% DPH, t.j. 181,90 €.

Žalobcovi bola priznaná aj náhrada trov konania vyplývajúcich zo súdneho spisu za zaplatený súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 2 x 70,- € a zaplatený súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 70,- €, spolu vo výške 210,- €.

Trovy právneho zastúpenia celkom vo výške 893,25 € s DPH.

40. Odvolací súd žalobcovi nepriznal náhradu trov konania za úkon písomné vyjadrenie žalobcu zo dňa 04.12.2015 k vyjadreniu žalovaného, nakoľko nešlo o trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§142 ods. 1 O.s.p.). V predmetnom vyjadrení žalobca len zopakoval všetky skutočnosti, ktoré už predtým uviedol v podanej žalobe, pričom ani krajský súd ho na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného nevyzval.

41. Okrem uvedeného odvolací súd nepriznal žalobcovi ani náhradu trov konania za úkon písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej - vyjadrenie zo dňa 04.02.2013, ktorým si vyčíslil náhradu trov konania, predložil plnomocenstvo na zastupovanie v predmetnom konaní a vyjadril súhlas s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania v zmysle § 250f ods. 2 O.s.p. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že úkony právnej služby v občianskom súdnom konaní boli v čase vykonania tohto úkonu právnej služby uvedené v § 14 Vyhlášky, pričom z dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že predmetné podanie žalobcu zo dňa 04.02.2013, ktoré bolo krajskému súdu doručené dňa 07.02.2013, nemožno považovať za žiaden z úkonov výslovne uvedených v § 14 Vyhlášky. Rovnako predmetné podanie nemožno považovať ani za úkon, ktorý by im bol svojou povahou alebo účelom podobný. Aj zo samotného termínu „úkon právnej služby“ možno nepochybne vyvodit' záver, že predmetné vyjadrenie žalobcu zo dňa 04.02.2013 takýmto úkonom rozhodne nie je. Žalobcom realizované podanie, ktorým si vyčíslil náhradu trov konania, predložil plnomocenstvo na zastupovanie v predmetnom konaní a vyjadril súhlas s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania na základe súdom vyhotovenej výzvy podľa § 250f ods. 2 O.s.p., nemožno totiž považovať za kvalifikovanú odbornú právnu pomoc v prospech klienta, za ktorú by právnenému zástupcovi náležala odmena porovnateľná s odmenou za právne služby uvedené v § 14 Vyhlášky. Pokiaľ sa týka samotnej výzvy na vyjadrenie v zmysle § 250f ods. 2 O.s.p. je potrebné uviesť aj to, že právnenému zástupcovi žalobcu nič nebránilo, aby svoje vyjadrenie k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania uviedol už v samotnej žalobe. Uvedené platí aj vo vzťahu k výzve na predloženie plnomocenstva, ktoré malo byť pripojené už k žalobe o preskúmanie napadnutých rozhodnutí.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.